

ikke nogen Sjældenhed i de første Aar, jeg var i Nørre Broby.

Med Pastor Ipsen bortfaldt Lørdagsskriftemaalet.

De paa den Tid regelmæssige Fastegudstjenester holdtes vedblivende til hen i Firserne, og de var altid forbundne med Samtaler med unge, baade konfirmerede og Konfirmander paa Kirkegulvet. Men Besøget baade af ældre og yngre tog efterhaanden af, og saavidt jeg mindes faldt de helt bort ved Midten af Firserne. Men der har dog i Regelen været holdt et Par Fastegudstjenester paa Hverdage, ofte ved en fremmed Præst, som Sognepræsten har tilkaldt. Siden Pastor Gad lod anbringe de dejlige Lysekroner i Kirken, har disse Gudstjenester som oftest været holdt ved Aftenstide.

Med Pastor Blicher kom Juleaftens Gudstjenester til Nørre Broby. Ligeledes har der i flere Aar været afholdt Gudstjeneste Helligtrekongers Aften; denne har saa formet sig som en Missionsgudstjeneste.

I Præsten Claus Michelsens Indberetning fra 1690 hedder det: „Der holdes aarligen trede Bededage for Sæden, og paa den tredje af samme Bededage bliver frembaaren af hver hel og halv Gaards-Mand et Brød og en Ost, som bliver delt i tvende Dele, hvoraf Præsten faar den ene, og Degnen og de fattige i Sognet den anden.“

Degnen Jacob Møller skriver i en Indberetning 1812, at han faar 11 Brød til sin Part, — Ost melder han intet om, — og han kalder dem „Sct. Hans Rente“. Dette kunde tyde paa, at den sidste Bededag har været holdt ved Sct. Hansdags Tider. Denne Tid er da ogsaa et kritisk Tidsafsnit for Sædens Vækst.

Ved Midten af det nittende Aarhundrede holdtes endnu to af disse Bededage, — Sædeprædikener kaldtes de da. Den ene blev holdt Onsdagen før Kristi Himmelfartsdag,

den anden Onsdagen før Pinse, og der frembares da ogsaa Brød, men ikke Ost. Brødene laa i Kirken under Gudstjenesten. Naar denne var forbi, blev de af Koner fra Smaakaarshjem baarne over i Præstegaarden, hvor de blev delte.

Hvornaar den tredje Bededag er afskaffet eller falden bort, kan der næppe oplyses noget om.

Tilslutningen til disse Sædeprædikener tabte sig lidt efter lidt og ophørte helt omkring 1890.

Denne Skik med Sædeprædikener skrev sig fra den katolske Tid. Da gik nogle af Kirkens Tjenere hen over Markerne og lyste Guds Velsignelse over Sæden, naar den var lagt.

Daab.

Før 1860 bar aldrig nogen Moder selv sit Barn til Daaben; som oftest var en af Familien „Gudmoder“. Hun forærede i den Anledning Barnet en Kjole m. m., hvilken Dragt kaldtes „Gudmoderstads“, og i denne Dragt, der tit var ikke saa lidt broget, blev Barnet baaren til Daaben. Hver Mand i Lavet blev bedt til at staa Fadder. Havde nogen Forfald, eller det af ander Grund ikke passede ham selv at give Møde, sendte han i Reglen en anden af sin Husstand, ikke sjælden en Tjenestdreng.

Ingen Moder gik paa de Tider ud fra sit Hjem, før hun havde holdt sin „Kirkegang“, hvilket under almindelige Forhold skete 6 Uger efter Barnefødselen. Præsten mødte hende da i Vaabehuset, hvor han holdt en lille Tale til hende og lyste Guds Velsignelse over hende. Dette skete, mens Menigheden i Kirken sang den første Salme. Ved den Lejlighed blev ligeledes Lavets Koner